

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35276
Nom: Processos psicològics bàsics i psicologia del llenguatge
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 9
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1203 - Grau Logopèdia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1203 - Grau Logopèdia	Psicologia	BÀSICA

COORDINACIÓ

DOLZ SERRA LAURA

D'OCON GIMENEZ ANA MARIA

RESUM

És una assignatura adscrita al Departament de Psicologia Bàsica que consta de 9 crèdits teòric-pràctics, equivalents a 225 hores de treball de l'alumnat. Està desglossada en dues parts: "Processos psicològics bàsics" i "Psicologia del llenguatge". S'imparteix en el primer curs del grau de Logopèdia, en el segon quadrimestre. En la part corresponent als "Processos Psicològics Bàsics", l'objectiu és dotar l'estudiant de coneixements rellevants sobre la percepció, l'aprenentatge, la memòria i la motivació, que permeten descriure, predir i explicar l'activitat cognitiva i comportamental de l'ésser humà. En la segona part, l'assignatura se centra en la "Psicologia del llenguatge", on s'estudiaran els processos implicats en la percepció, accés al lèxic, comprensió i producció del llenguatge. L'assignatura té com a finalitat proporcionar les bases teòriques i aplicades sobre les quals es fonamentaran la resta de continguts teòrics de la titulació. Aquests coneixements són de gran utilitat per a entendre processos relacionats amb l'àmbit lingüístic (percepció, comprensió i producció del llenguatge).

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es precisen requisits previs, encara que aquesta assignatura serà necessària per a cursar la matèria de tercer curs "Intervenció logopèdica en atenció primerenca" (35292).

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1203 - Grau Logopèdia

Conèixer els límits de les seues competències i saber identificar si és necessari un tractament interdisciplinari.

Conèixer els processos psicolingüístics i altres processos psicològics bàsics que donen suport a les tècniques d'intervenció logopèdica.

Conèixer i ser capaç d'integrar els fonaments biològics (anatomia i fisiologia), psicològics (processos i desenvolupament evolutiu), lingüístics i pedagògics de la intervenció logopèdica en la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

Conèixer i valorar de forma crítica la terminologia i la metodologia pròpies de la investigació logopèdica.

Conèixer la professió i l'estatus legal del logopeda.

Explorar, avaluar, diagnosticar i emetre pronòstic d'evolució dels trastorns de la comunicació i el llenguatge des d'una perspectiva multidisciplinària.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Treballar en els entorns escolar, assistencial i sanitari formant part de l'equip professional. Assessorar en l'elaboració, execució de polítiques d'atenció i educació sobre temes relacionats amb logopèdia.

Usar les tècniques i instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les en el conjunt de la informació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ AL PROCESSAMENT DE LA INFORMACIÓ HUMANA.

Concepte de Psicologia: Orígens i evolució

Conceptes bàsics: estímul, sensació, percepció, atenció, cognició i acció.

2. PROCESSOS PSICOLÒGICS BÀSICS: PROCESSOS PERCEPTIUS I ATENCIONALS.

Sistemes perceptius: generalitats i diferències.

Introducció a l'estudi de l'atenció.

El procés atencional: disfuncions i alteracions de l'atenció.

3. PROCESSOS PSICOLÒGICS BÀSICS: APRENTATGE I CONCEPTES RELACIONATS.

Instints i reflex: habituació i sensibilització.

Models bàsics: condicionament clàssic, condicionament operant, aprenentatge social, aprenentatge perceptiu-motor (automatització de destreses motores, aprenentatge observacional de destreses motores).

4. PROCESSOS PSICOLÒGICS BÀSICS. PSICOLOGIA DE LA MEMÒRIA.

Tipus de memòria.

Memòria i llenguatge.

Interpretació de la memòria des de la neurociència cognitiva.

5. PROCESSOS PSICOLÒGICS BÀSICS: MOTIVACIÓ I EMOCIÓ.

Motivació intrínseca i extrínseca.

Estratègies motivacionals.

Tipus d'emoció.

Teories explicatives.

6. PROCESSOS EN L'ÚS DEL LLENGUATGE: PERCEPCIÓ DEL LLENGUATGE.

Qüestions fonamentals sobre el processament del llenguatge: processament en sèrie i en paral·lel, processos automàtics i controlats, modularitat.

Percepció de segments fonètics aïllats: percepció de vocals, percepció de consonants.

Estudis sobre la percepció categorial.

Percepció de la parla contínua: efecte de coarticulació.

Percepció del llenguatge escrit: moviments oculars i lectura

7. PROCESSOS EN L'ÚS DEL LLENGUATGE: RECONeixEMENT DE PARAULES.

Factors que influeixen en l'accés i l'organització de les paraules: freqüència, similitud visual i semàntica.
Accés lèxic: teories i models.

8. PROCESSOS EN L'ÚS DEL LLENGUATGE: PROCESSAMENT DE L'ORACIÓ

Processament sintàctic.
Ambigüitat lèxica i sintàctica.
Models de processament d'oracions.
Influència del context.

9. PROCESSOS EN L'ÚS DEL LLENGUATGE: PROCESSAMENT DEL DISCURS I DEL TEXT.

Coherència; Inferències; Memòria del discurs.
Esquemes; Models mentals.
Llenguatge i pensament.
Construcció i representació del coneixement.

10. PROCESSOS EN L'ÚS DEL LLENGUATGE: PRODUCCIÓ I PLANIFICACIÓ.

Error espontanis de la parla.
Pauses o disfluències en la parla; fenomen TOT (a la punta de la llengua).
Evidència procedent de l'estudi de les afàsies.
Models de producció.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Pràctiques a l'aula	30,00
Total hores	90,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	40,00

Estudi i treball autònom	60,00
Preparació de classes	15,00
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	135,00

METODOLOGIA DOCENT

Amb la finalitat que l'estudiant adquireisca els objectius fonamentals de l'assignatura, així com les competències específiques, es proposen:

- Classes teòriques. S'utilitzarà, principalment, la lliçó magistral per a presentar els continguts de l'assignatura. Els esquemes en PowerPoint estaran disponibles amb prou antelació a la plataforma virtual. Al mateix temps, es promou la intervenció participativa de l'estudiantat per tal d'afavorir el diàleg crític i dinamitzar el ritme de la classe.
- Classes pràctiques. La seua finalitat principal és doble: d'una banda, participar en xicotets experiments relacionats amb els conceptes presentats a les classes teòriques; i d'una altra, demostrar la capacitat per a treballar en grup i desenvolupar habilitats de comunicació interpersonal.
- Tutories individuals i/o grupals, en les quals es durà a terme una supervisió de l'estudiantat per tal que puguen fer un seguiment adequat de les activitats formatives.
- Treball individual i/o en grup, preparació d'activitats pràctiques i elaboració d'exercicis i informes.

Els materials utilitzats inclouran: manuals, articles, capítols, informes i altres tipus de documentació científica.

Serà necessària la utilització de l'aula virtual, la plataforma d'e-learning triada per la Universitat de València per a afavorir els processos d'ensenyament-aprenentatge, així com la interacció entre professorat i alumnat. Es tracta d'una plataforma senzilla d'utilitzar que ofereix múltiples possibilitats d'interacció. L'adreça d'accés a aquesta plataforma és: <http://aulavirtual.es>

AVALUACIÓ

La informació per a obtindre la qualificació final de l'assignatura s'obté mitjançant dos procediments bàsics: avaluació final individual (examen final) i avaluació contínua o de progrés (activitats realitzades a classe presencial, informes i/o treballs individuals i en grup).

- **Avaluació final individual:** s'ajustarà als objectius específics de la guia docent. Aquesta avaluació, que reflectirà l'esforç global de l'estudiant i el nivell assolit al final del procés d'aprenentatge, es realitzarà al final del període presencial i representarà el *70% de la qualificació de la part teòrica* i el *20% de la part pràctica* de l'assignatura. Aquesta part serà recuperable.
- **Avaluació contínua o de progrés:** es realitzarà a partir dels informes i comentaris escrits i orals fets en les classes pràctiques i/o en les tutories col·lectives o individuals, així com en les diferents activitats de les sessions teòriques. Aquesta avaluació té caràcter formatiu, ja que

permet un procés de retroalimentació, i representarà el *10% de la qualificació*. Aquesta part no serà recuperable.

Requisits mínims per a superar l'assignatura:

- Mínim de 3,5 punts sobre 7 en la part teòrica de l'examen de convocatòria oficial.
- Mínim de 1 punt sobre 2 en la part pràctica de l'examen de convocatòria oficial.

En la segona convocatòria es mantindrà la nota de les parts de l'assignatura que complisquen els requisits mínims. L'opció a matrícula d'honor serà a partir de la qualificació de 9,5.

Davant de pràctiques fraudulentes es procedirà segons el que determina el Protocol d'actuació davant de pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.ca/sgeneral/Protocols/C83sp.pdf>

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Cuetos, F., González, J. y De Vega, M. (2020). *Psicología del Lenguaje*. Editorial médica Panamericana.
- Lahey, B.B. (2007). *Introducción a la Psicología*. McGraw-Hill.
- Myers, D.G. (2011). *Psicología*. Editorial médica Panamericana

Complementària:

- Baddeley, A.D, Eysenck, M.W., y Anderson, M.C. (2018). *Memoria*. Alianza Editorial.
- Domjan, M. (2017). *Principios de aprendizaje y de conducta*. Thomson Paraninfo (5ª ed)
- Dijkstra, T., & Peeters, D. (2023). *The new psychology of language: From body to mental model and back*. Routledge.
- Goldstein E.B. (2011). *Sensación y Percepción*. CENGAGE Learning (8ª edición)
- Morris, C.G. y Maisto, A.A. (2009). *Psicología*. Prentice Hall